

Rödl & Partner

Echo

Data: 24.06.2021

Dotyczy: [Rzeczpospolita](#)

NOWE OGRANICZENIA DLA PLASTIKU

Przedsiębiorcy, prowadząc jednostki handlowe lub gastronomiczne, mają pobierać nowe opłaty od pojemników jednorazowych. Jej wysokość nie może przekroczyć 1 zł za sztukę sztucznego opakowania.

Zgodnie z unijną dyrektywą 2019/904 z 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko, państwa członkowskie mają obowiązek wprowadzenia przepisów implementujących do porządku krajowego wybrane ograniczenia do 3 lipca 2021 r.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przygotowało i skierowało do Sejmu projekt nowelizacji ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej.

Zgodnie z nowymi przepisami część plastikowych jednorazówek zostanie objęta zakazem wprowadzania do obrotu. Będą to: słomki (z nielicznymi wyjątkami), sztucce (widelce, noże, łyżki, pałeczki), patyczki higieniczne (z nielicznymi wyjątkami), talerze, mieszadełka do napojów, a także wykonane z polistyrenu ekspandowanego kubki, pojemniki na posiłki i napoje, w tym zakrętki i wieczka oraz patyczki mocowane do balonów, które są rozprowadzane wśród konsumentów.

OGRANICZENIE STOSOWANIA

Przepisy implementujące dyrektywę odnoszą się nie tylko do zakazu wprowadzenia do obrotu niektórych towarów, lecz mają również na celu ograniczenie stosowania innych kategorii pojemników jednorazowych. Ww. ograniczenia obejmują kubki na napoje, w tym ich pokrywki i wieczka, oraz pojemniki na posiłki wykonane z innych tworzyw sztucznych niż polistyren ekspandowany. Nowelizowana ustawa, która zakłada zmniejszenie zużycia plastiku, zobowiązuje przedsiębiorców prowadzących jednostki handlowe lub gastronomiczne do pobierania nowej kategorii opłaty od pojemników jednorazowych. Jej wysokość nie może przekroczyć 1 zł za sztukę sztucznego opakowania. Równocześnie stawki tzw. opłat produktowych mają zostać określone w rozporządzeniu ministra klimatu i środowiska. Opłaty mają być przekazywane przez przedsiębiorców na osobny rachunek właściwego marszałka województwa, zatem nie będą stanowić dodatkowego przychodu sklepów lub restauracji. Jednocześnie przedsiębiorcy będą zobowiązani do prowadzenia dodatkowej ewidencji opakowań z tworzyw sztucznych. Niewniesienie lub zaniżenie przekazywanych opłat będzie skutkowało sankcjami finansowymi.

Jak wynika z projektowanej ustawy, sklepy i restauracje mają obowiązek zapewnić klientom alternatywne opakowania wielorazowe lub opakowania wytworzone z innych tworzyw niż sztuczne. Z kolei dopuszczone do użytku plastikowe pojemniki muszą zostać dodatkowo oznakowane zgodnie z przepisami unijnymi.

OPŁATY I EWIDENCJE

Zgodnie z projektowaną nowelizacją przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu produkty takie jak np. jednorazowe pojemniki, paczki i owijki na posiłki, muszą się liczyć z ponoszeniem nowej opłaty rocznej. Maksymalna stawka opłaty nie może przekroczyć 0,05 zł za sztukę produktu, który zostanie wprowadzony do obrotu. Zapis ten ma służyć pokryciu kosztów

zbierania, transportu i przetwarzania odpadów plastikowych. Obowiązek uiszczania opłaty pociąga za sobą dalsze wymagania w zakresie składania sprawozdań przez producentów.

KOSZTY EDUKACJI

Patrząc na sytuację przedsiębiorców wprowadzających do obrotu wyroby tytoniowe z filtrami i filtry sprzedawane do używania łącznie z wyrobami tytoniowymi, chusteczki nawilżane, balony, lekkie plastikowe torby na zakupy, podpaski higieniczne, tampony oraz aplikatory do tamponów, pojemniki, paczki i owijki na posiłki, pojemniki na napoje do 3 litrów oraz kubki – są oni zobowiązani do prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych. Wskazane podmioty mają obowiązek przeznaczać łącznie co najmniej 0,1 proc. przychodu netto z tytułu wprowadzania do obrotu produktów jednorazowego użytku z tworzywa sztucznego na kampanie lub przekazywać te kwoty do organów publicznych. Kampanie edukacyjne powinny kształtować świadomość ekologiczną społeczeństwa, przez co rozumiany jest, m.in.: szkodliwy wpływ odpadów jednorazowych na ludzi i środowisko, prawidłowe postępowanie w zakresie segregacji i recyklingu odpadów. Ważnym punktem kampanii edukacyjnych powinno być także informowanie o dostępnych na rynku zamiennikach w postaci produktów jednorazowego lub wielokrotnego użytku. Brak organizacji kampanii lub nieprzekazanie odpowiedniej kwoty obwarowane są sankcjami administracyjnymi. Dodatkowo ustawa przewiduje szereg kar pieniężnych do wysokości 100 000 zł za niedopełnienie obowiązków ustawowych.

WEJŚCIE W ŻYCIE PRZEPISÓW

Komentowane regulacje mają wejść w życie 3 lipca 2021 r., jeśli w tym terminie prace legislacyjne zostaną zakończone. Jednocześnie zgodnie z omawianymi przepisami niektóre produkty objęte zakazem wprowadzenia do obrotu mogą być sprzedawane po tej dacie do czasu wyczerpania zapasów, pod warunkiem że zostały już wcześniej wprowadzone na rynek. Opisane unormowania stanowią implementację przepisów dyrektywy plastikowej z 2019 r. Przez okres dwóch lat producenci mogli dokładnie przygotować się na dodatkowe ograniczenia i nałożone na nich nowe obowiązki.

Przedstawioną nowelizację należy ocenić pozytywnie z perspektywy ochrony środowiska. Nie można jednak zapomnieć, że nakłada ona dodatkowe opłaty zarówno na konsumentów, jak i na przedsiębiorców. Zgodnie z dyrektywą plastikową stopniowo będą wprowadzane kolejne zmiany w zakresie produktów wykonanych z tworzyw sztucznych. Od lipca 2024 r. kolejne ograniczenia obejmą m.in. plastikowe nakrętki i wieczka – będzie można ich używać, o ile zostaną trwale przymocowane do pojemnika. Z kolei od 2025 r. jednorazowe butelki plastikowe mają być wykonane m.in. w 25 proc. z materiału pochodzącego z recyklingu, a od 2030 r. – w 30 proc. Do 2025 r. poziom zbiórki i recyklingu butelek PET ma wynieść 77 proc., a do 2029 r. – 90 proc.

Jak wskazują twórcy dyrektywy, celem opisanej regulacji jest m.in. „zapobieganie wpływowi niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko, w szczególności na środowisko wodne, i na zdrowie człowieka oraz zmniejszanie tego wpływu...”.

Laura Sopata jest legal knowledge administratorem w [krakowskim oddziale Rödl & Partner](#)

Anastazja Niedzielska-Pitera jest radcą prawnym w [krakowskim oddziale Rödl & Partner](#)